

Mi, magyarok

Sokan – pedagógusaink, szüleink, rokonaink, szinte mindenki – biztatnak bennünket, fiatalokat arra, hogy használjuk ki azt a temérdek lehetőséget, amelyek arra szolgálnak, hogy megismerhessük a világunkat. És bennünk is megvan az a kellő kalandvágy az ismeretlen és távoli felé, ami ehhez kell. Csakhogy ebben a nagy elvágódásban nem is jut eszünkbe, hogy legelőször szülőföldünk rejtett kincseit megismerjük, és bele sem gondolunk, hogy hány olyan magyar ifjú él határainkon kívül, akiknek egyik legnagyobb álma az, hogy Magyarország földjére lépjen.

Magyar emberek, magyar táj, magyar épületek – csupa olyan dolog, ami nap mint nap körbe vesz minket, akármit is csináljunk. A családdal, barátokkal, iskolában, ergo mindenhol magyarul beszélünk és magyar válaszokat hallunk. Mindez számunkra már teljesen természetes, sőt, már-már teljesen eseménytelen. Mindeközben pedig erdélyi, felvidéki, kárpátaljai, vajdasági és muravidéki diákok százai magyar emberként születtek egy idegen országba, ahol vagy tolerálják a magyar kisebbséget, vagy nem. Ahol beszélhetsz az anyanyelveden, vagy nem. Ahol hangoztathatod a magyarságod, vagy nem. Náluk nincs az az egyszerűség, az a kényelem, ami nálunk adott. Ők nem tudnak ráunni magyarságukra, mert el kell fojtaniuk azt.

A mai világban már sokkal könnyebb a helyzetük, mint a múltban volt. Már rengeteg lehetőségük van arra, hogy magyarként élhessenek, és immár közel sem annyira végletes a helyzetük, de mindez sosem volt sétagalopp. Az 1920-ban aláírt trianoni békeszerződés utáni időszak maga volt a pokol az elcsatolt területek magyarságának: elvárták tőlük az azonnali alkalmazkodást, az új és eddig ismeretlen nyelv elsajátítását, a beilleszkedést egy olyan társadalomba, ami teljesen máshogy működött, mint amit eddig ismertek. Éveken át meg kellett tagadniuk származásukat, önmagukat, és némán tenni, amit mondanak nekik. Ha ennek fényében szemlélődünk, könnyen világossá válik, hogy már csak ebből a szempontból is mennyivel nyitottabb a világ.

De mégis hogyan lehetne a határon túli és határon belüli fiatalságot közelebb hozni egymáshoz? Erre a legtökéletesebb példa a Határtalanul! országos program, aminek célja a magyar-magyar kapcsolatok létrehozása, és, hogy erősítse a nemzeti összetartozást. Ezeken a kirándulásokon tökéletes lehetőség nyílik arra, hogy nemcsak egy „új világot” ismerjünk meg, hanem olyan korunkbeli magyar fiatalokat is, akik csupán annyiban különböznek tőlünk, hogy az országhatár másik oldalára születtek. És nem hazudok, ha azt mondom, hogy az ilyen alkalmakkor olyan mély barátságok szövődnek, hogy amikor újra viszontlátják egymást, úgy borulnak egymás nyakába, mint akik együtt nőttek fel. Ezen kívül még azt is javasolnám, hogy ha épp nyaralást terveztek a családdal, a jól megszokott, kényelmes, de már kissé unalmas tengerpart helyett válasszátok a Hargitát, vagy a vajdasági Alföldet, esetleg a honfoglalás millecentenáriumi emlékművét, és ismerkedjétek!

Nekünk, anyaországiaknak kötelességünk megismerkedni velük és mindennapi életükkel, illetve, ha hazánkba érkeznek, tárt karokkal fogadni és segíteni őket, amiben csak lehet. Mert, meglepő ugyan, de léteznek olyan emberek ezen a Földön, akik igenis becsülik azt, hogy magyarok, és ezáltal a világ egyik legnehezebb és legszebb nyelvét beszélhetik.

„Én miért nem vagyok tehetséges?!” és egyéb hazugságok

Generációnk egyik nagy előnye a rengeteg lehetőség, ami előttünk áll az életben. Ebben mindenképpen prioritást élvezhetünk az idősebb korosztályokhoz képest, mert az ő fiatakorukban csak a kivételesen szerencsések indulhattak el azon az úton a nagyvilágba, amelyiken szerettek volna. De mi a teendő, amikor a 21. századi gyerek teljesen elveszik és valósággal fuldokol ebben a „lehetőségóceánban”, és nem talál vissza önmagához – már ha egyáltalán tudja, mi az az 'önmaga'?

Minden nap, kivétel nélkül szembesülök ezekkel a mondatokkal a saját osztályomban: „Nekem miért nem megy olyan jól a matek, mint...?” „Én hülye vagyok!” „Nekem ez úgy se menne, minek kezdjem el?” „Bárcsak én is tudnék úgy énekelni, mint...!” „Én miért nem vagyok semmiben sem jó?” A gimnázium tizenegyedik osztályáról beszélünk. Egy olyan osztályról, akinek már nem sok ideje maradt az iskola és a gyerekkor biztonságot nyújtó falain belül. És a mai napig a többség szájából ilyen, vagy hasonló mondatok hangzanak fel, de nem csak az én osztályomban, hanem ország-világszerte. Ezekből a mondatokból a kétségbeesés, a féltékenység, a tanácstalanság és az összezavarodottság cseng olyan tisztán, hogy csak az nem veszi észre, aki nem akarja – és szép számban vannak ilyen emberek.

De mégis mi vezethet el idáig egy szinte alig élt, tizenéves fiatal (gyereket)? Mik azok a tényezők, amik ezt az ürességet és negatív önképet alkotják bennünk? A válasz a környezetünkben rejlik. Az ember a visszajelzésekből építkezik vagy roncsolódik, életkortól függetlenül. Egészséges öntudatot a kritika és a dicséret egységes adagolása formálja, az egészségtelent viszont az, amikor csak a rosszat vagy csak a jót képesek megláttatni velünk mások, vagy pedig az, amikor szinte semmiféle – se jó, se rossz visszhangja nincsen a tetteinknek. Talán ez, a csend a legpusztítóbb mind közül. A gyerek pedig életkori sajátosságánál fogva sokkal jobban szomjazza a róla alkotott véleményeket, mint bárki más. Kell neki egy támpont, hogy vajon jól cselekszik-e, avagy sem. A tőle idősebbektől, felnőttektől, szülőktől várja el mindezt, mert bennük bízik. Csakhogy, amikor már a szülő is inkább elfordul a saját gyerekétől (akarva vagy akaratlanul, ez minden családban más), akkor valami megtörik abban a gyerekben, ami aztán az évek múlásával egyre mélyebb és mélyebb repedést eredményez. És hogy mindezt megfejtjük, még pszichológiai képesítés sem kell, csupán emberismeret.

Az én személyes kedvencem az, amikor bizonyos felnőttek és idősebbek szó szerint a szemünkre hányják, hogy nekünk mennyivel jobb dolgunk van, mint nekik volt az ő idejükben, és hogy a mai gyerekeknek nem lehet gondjuk a jövőjükkel, mert azok lehetnek, akik csak akarnak. Ez részben igaz. Ugyanis, már csak a saját édesanyám korosztályának példáját említve, nekik nemigen volt választási lehetőségük. Jobb esetben elvégezték az iskolát, egy-két szerencsés még a középiskolát is, aztán irány a munkaerőpiac. Nem volt kérdés, mert nem is lehetett: a szülők megszabták gyermekeik útját, és arra rá kellett lépni, ha török, ha szakad. Akik pedig megkaphatták álmaik hivatását, azok igazán megbecsülhették magukat.

Csakhogy, ha a másik oldalról megvizsgálva nézzük, akkor igenis meg kell védjem magunkat. A világ a kétezres évekre elkezdett teljesen kinyílni. Ma már nincs határ vagy akadály, ami a globalizációt megállítaná. És azt halljuk mindenfelől, hogy ebben a széles világban tényleg azok lehetünk, akik csak akarunk, ahol csak akarjuk. Ez szörnyen csábító kilátás, valóban. Viszont ijesztő is. Ijesztő, mert nem tudjuk, mi rejtőzik benne. Ha belegondolunk, az a szó, hogy világ, nos, az egy hatalmas fogalom öt apró betűbe zárva. És

hiába álmodozunk mindannyian erről, tudjuk, hogy nem kaphatjuk meg, és ezért félünk tőle. És az a fiatal, aki nem ismeri saját magát, az hogyan birtokolhatná az egész világot?

Félreértés ne essék, én nem a hirtelen meggazdagodásról vagy a hírhedt továbbtanulásról beszélek. Ha csak az lebeg a szemed előtt, hogy mivel mennyit tudsz keresni, akkor javaslom, hogy gondolkozz el az értékrendeden, mert valami nem a jó sorrendben áll. Ha nem számít neked a vagyonon kívül semmi, akkor el kell keserítselek, hogy világ életedben magányos és boldogtalan leszel, és sosem fogod megtalálni azt, amit teljes szívedből szeretsz csinálni, akár egy életen át. Valóban, nagyon fontos a pénz a mai világban, de azért mégsem állhat mindenek felett. A továbbtanulás pedig egy olyan szó, amivel szinte mindenki riogat. Hogy eloszlassam a kételyeket és némiképp levegyem a vállakról a terhet, elmondom, hogy nem minden az egyetem vagy a főiskola. Nem minden a doktori képesítés, a diploma. Attól még, hogy van egy papírod, nem leszel több, mert az igazi tudás nem ebben rejlik, hanem a tapasztalatokban. Nem az iskolapadban vagy az előadóteremben leszel jó a szakterületeden, de a ballépéseid és a hibáid előre visznek majd. Csak merj hibázni, és a kitartásodon se essen csorba. Mert ha könnyen feladod, sokat nem várhatsz el.

Most pedig mind ezek után tegyük fel a kérdést: mi lehet erre a gyógyír? Én többfélét is szeretnék ajánlani. Először is, ott vannak a pályaorientációs előadások, személyiségtesztek és önértékelési gyakorlatok, amiket, ha jó helyen keresel, bárhol elérhetsz: interneten, ilyesmikkel foglalkozó irodáknál, tanácsadóknál, vagy akár a saját iskoládban. Manapság már rengeteg oktatási intézmény foglalkozik ilyen programokkal a tanulók számára, ahogy nálunk is, én pedig nem győzöm az ilyesmiket támogatni. Rengeteg előnye van ezeknek, mert olyan módszerekkel dolgoznak, amik valóban segítenek megtalálni önmagadat és a te érdeklődésedet. Olyan emberekkel ismerkedhetsz meg és beszélgethetsz, akik vagy tökéletesen értenek a segítségnyújtáshoz, vagy hasonló problémákkal küzdenek. Ne feledd: a legmélyebb titkainkat és érzéseinket egy idegennel, egy laikussal lehet a legjobban megbeszélni!

Ha pedig úgy érzed, mindez mégsem segít, vagy csak nem találsz kedvedre való lehetőséget, akkor még mindig ott vannak a barátaid, a családod, a tanáraid. Biztos vagyok benne, hogy nem vagy egyedül, és hogy akad egy olyan pedagógus, akit megbízhatónak és szimpatikusnak találsz, vagy egy olyan barát, akivel jóban-rosszban kitartotok egymás mellett és tökéletesen ismeritek a másikat, vagy az otthoni környezetben egy családtag, legyen az közeli vagy távoli. Hiszen ezek az emberek ismernek Téged a legjobban, még ha Te úgy érzed, nem is ismered önmagad. Ők rá tudnak világítani a személyiségedre, arra, hogy igenis van, amiben úgy igazán jó vagy, még ha az nem is a matek vagy a versírás vagy az éneklés, ami a srácnak az osztály másik végében vagy a padtársadnak.

De ami a legeslegfontosabb: beszéljess! Nyílj meg, hallgass meg másokat! Fogadd el a segítő kezet, ne lökd el magadtól! Próbálj ki olyan dolgokat, amiket eddig még soha sem – így van, ki kell lépned a komfortzónádból! Enélkül hogyan is tudhatnád meg, mik az erősségeid és a gyengeségeid?

Én nem munkát vagy szakmát szeretnék Neked, hanem hivatást. Olyan hivatást, amiben akkor is megtalálod önmagadat és a szenvedélyedet, amikor szinte minden más szempontból a padlón vagy. Találd meg a jövődet, amiben nem úgy kelsz fel reggelente, hogy tudod, hogy gyűlölsz az állásodat. Tudom, hogy csodák nincsenek, és ezt nem mindannyian tudjuk elérni. De ha egyszer eljutsz erre a mélypontra, legalább elmondhasd azt, hogy Te valóban mindent megtettél.

Szóval Te, aki éppen otthon punnyadva a kényelmes kis szobádban olvasod a soraimat, és magadra ismertél bennük, ne habozz tenni valamit!

A nógrádi fiatalság megtalálta hangját Salgótarjában

November 7-én, a salgótarjáni Megyeházán ült össze a Nógrád Megyei Diákszemélyes, ahol többek között a diákok megválaszthatták egymás közül az Országos Diákszemélyesre küldött nógrádi delegáltakat is.

Egy csütörtöki napon, megyénk székhelyén összegyűlt a Nógrád megyei iskolák 44 képviselője a Megyei Diákszemélyes keretében. A diákok mellett több neves vendég, köztük Dr. Szabó Sándor kormány megbízott úr és Selmeczi Zoltán, a Salgótarjáni Pedagógiai Oktatási Központ főosztályvezetője is tiszteletét tette, akik lényegretörő és inspiráló beszédükkel köszöntötték a fiatalokat. Mindketten hangsúlyozták a Diákszemélyes fontosságát és célját, ami esetünkben az volt, hogy magunk közül a feladatra alkalmas tagokat válasszunk a 2020 januárjában, ezúttal Székesfehérvárott, az immár harmadszor megrendezésre kerülő Országos Diákszemélyes (ODP) ülésére.

Az ülés levezető elnökévé egyhangúlag Selmeczi Zoltán urat választottuk meg, aki ismertette a négy pontból álló napirendet. Elsőként az Országos Diáks Tanács (ODT) két képviselőjének, a Heves megyei Lajer Bettinának és a Nógrád megyei Fábrián Anna Ráhelnek beszámolóit hallgattuk meg az ODP működéséről és az ODT 2017-től napjainkig tartó folyamatos munkájáról. A lányok ismertették a két intézmény feladatait: a Diákszemélyes 3 évente, közel 300 delegálttal ülésezik, aminek során a diákok véleményt alkothatnak, szavazhatnak, illetve új határozatokat és pontokat alkothatnak az oktatási rendszert megreformálásával kapcsolatban, ezeket a havonta összeülő ODT utasítja vissza vagy fogadja el, majd továbbítja a Kormánynak. A képviselők képekkel is demonstrálták a programok színességét, és azt, hogy a magyar diákság élete milyen pezsgő, hangja pedig milyen nagy is tud lenni, ha jól használja azt.

Bettina érdekesítő és lelkes beszámolójából megtudhattuk, hogy mennyi mindennel foglalkozik az ODT, és hogyan érnek el folyamatosan kisebb-nagyobb sikereket a diákságért és az oktatás átalakításáért. Többek között az ő érdemük is az egyre komolyabban vett pályaelemzési napok megtartása az iskolákban, ahogy a felsőoktatásba való jelentkezéskor kötelező B2-es nyelvvizsga törvényének eltörlése is, amit pont ezen a napon hirdetett ki Magyarország Kormánya. Emellett töretlenül küzdenek az oktatási követelmények szigorítása ellen, és a történelem érettségiben nem használható kronológiáért is.

Mindezek után sor került az ODP Nógrád megyei delegáltjainak titkos szavazás útján történő megválasztására. A 8 jelöltből kötelezően hatot választottunk meg, név szerint Reznicek Lucát (Kiss Árpád Általános Iskola), Paulik Krisztinát (Mikszáth Kálmán Líceum), Tóth Alexandrát (SSzC Mikszáth Kálmán Szakgimnázium és Szakközépiskola), Pareczki Mátét (SSzC Stromfeld Aurél Szakgimnázium és Szakközépiskola) Danes Lucát (SSzC Szent-Györgyi Albert Szakgimnázium és Szakközépiskola) és Papp Lukács Salamont (Uzoni Péter Gimnázium és Általános Iskola). Közülük került ki az ODT Nógrád megyei küldöttje is, ahová egy rendes- és egy póttagot kellett megneveznünk. Papp Lukács Salamont bíztuk meg a feladattal, helyettese pedig Danes Luca lett. Ezúton is szeretnék gratulálni mind a 8 bátor jelöltnek, a delegálttá választottaknak pedig eredményes munkát kívánok!

Öröm volt személyesen is átélni és látni, hogy a magyar diákok mennyire tudnak élni lehetőségeikkel, és tesznek azért, hogy életünk az iskola falai között olyan legyen, amilyet mi szeretnénk.

4 +1 tett, amit megtehetsz a Földért

A környezetvédelem és bolygónk megóvása az emberiség örökérvényű témáihoz tartozik, napjainkban pedig a környezettudatosság még nagyobb hangot és jelentőséget kapott – gondoljunk csak a vizeink és a levegő szennyezettségére, a globális klímaváltozásra, a tengerszint emelkedésére, az élővilág pusztulására vagy a folyamatos erdőtüzekre. Mindez igen félelmetesnek hangzik, mert félelmetes is. De Földünk még közel sem a végstádiumban van. Ha nem is élsz 100%-os és szigorú „zöld” életet, de az alábbi pontokat ügyesen betartod, máris fontos lépéseket tettél meg a bolygó védelmében.

1. Műanyag helyett alternatív megoldások:

Nap mint nap előfordul, hogy kiszaladunk a büfébe vagy a közeli kisboltba egy literes üdítőért vagy vízért, mellé pedig veszünk egy péksütit vagy egy szendvicset. Mindezzel még eddig semmi probléma nincs, az energia pedig kifejezetten kell egy igen hosszú és dolgozatokkal teli nap során. Csakhogy ezeknek a termékeknek a jó részét mind PET-palackokba és műanyagzacskókba csomagolják, amik az egyik legsúlyosabb okozói környezetünk roncsolódásának, és amiket gondolkodás nélkül abban a pillanatban eldobunk, amint kiürült a tartalma. Ezek helyett próbálj meg olyan termékeket vásárolni, melyek környezetkímélőbb anyagú csomagolásban vannak, a palackos frissítővel ellentétben saját kulacsba vagy pohárba kérd az italodat, esetleg ha tudsz, otthonról rendszeresebben hozz magaddal aznapra enni- és innivalót.

2. Vásárolj okosabban!

Köztudott, hogy a húsipar és az állattenyésztés jelentős mértékben hozzájárul a klímaváltozáshoz és az üvegházhatáshoz is. Napjainkban egyre elterjedtebb a vegetáriánus és a vegán étrend követése, ami teljesen mellőzi a hús, illetve az állati eredetű ételeket. Persze, nagyon sokan vagyunk igazi „húsimádók”, és szerény véleményem szerint a szervezetünknek igenis szüksége van egy bizonyos mennyiségű húsról, de azzal mindenképpen jól teszel, ha egy héten legalább egyszer-kétszer húsmentes napot tartasz. Az új ruháid vásárlásakor pedig arra figyelhetsz jobban, hogy mely üzletekben vásárolsz, és hogy a ruhadarab, amit szeretnél, miből készült. A divatvilág, azon belül is a fast fashion brandek hatalmas szennyezést hagynak maguk után, mind a termékek előállításában, mind a pillanatnyi divat túl gyors váltakozásában. Tudom, hogy szeretnéd azt a felsőt, de valóban ér annyit?

3. Mellőzd az autót!

Ugye, milyen jól esik egy esős, borongós reggelen kocsival menni az iskolába, a munkába a szokásos busz vagy sietős gyaloglás helyett? Ez mind szép és jó, csakhogy az

autók által kibocsájtott gázok nem tesznek jót az üvegházhatás vagy az ózonlyuk visszaszorításában tett kísérleteknek. És a sok-sok autó csak növeli a forgalmat, aminek mindannyian tudjuk, hogy melyek a következményei: balesetek, dugó, idegeskedés, késés és a többi. Ha nem laksz maratoni távolságra az iskoládtól/munkahelyedtől, válaszd inkább a sétát, vagy ha mindenképpen járművet kell alkalmaznod, legyen az autó helyett a villamos, vagy a busz, vagy a metró, vagy bármi más tömegközlekedési eszköz!

4. A természet lakói is számítsanak!

Az állatvilág is nagy fenyegetésnek van kitéve. Rengeteg csodás faj egyensúlyozik a kihalás szélén, mert az embereknek feltétlenül kell a milliókat érő bundájuk, agancsuk, agyaruk, vagy, mert a nehezen lebomló szemét, amit hanyagul eldobtál, bekerült a természetes élőhelyükbe és csapdába ejtette őket. A növényzetünk pedig szörnyű veszélyeket él meg manapság – bizonyára Te is hallottál nemrég az Amazonas esőerdő pusztító tüzeiről, amit annyira felkapott az egész média, és még híres sztárok is posztoltak róla. Az egészséges élővilág nélkül elképzelhetetlen a Föld, legyen szó szárazföldről vagy tengerről. Nem kell kertésznek lenned ahhoz, hogy a kert végébe egy fát ültess, vagy szakértőnek, hogy kiállj az állatkísérletek betiltása mellett.

+1 Terjeszd az „igét”!

Végül, de korántsem utolsó sorban az is rendkívül számít, hogy elég komolyan veszed-e a helyzetet, hogy erre másokat is ráébressz. Sokan elutasítják a valós és igen ijesztő tényeket, és homokba dugva a fejüket folytatják további megszokott, de káros tevékenységeiket. Ne félj hangot adni a valóságnak! Merj kiállni a Föld mellett, és amellet, hogy Te még igenis ezen a bolygón akarsz tisztességesen megöregedni. Mert a mi generációnk is megérdemli, hogy izgalmas kis történeteket mesélhessünk az unokáinknak sok-sok leélt év után. Mert egy ekkora feladathoz nem csak egy-két ember, hanem az egész bolygó népessége kell, mert mindannyiunk jövőjéről van szó. Ha pedig elég elhivatottságot is érzel, akkor keress olyan rendezvényeket, megmozdulásokat, csoportokat, akik szintén a környezetvédelmet képviselik, és vegyél részt az akciókban. Nemsokára, november 29-én ismételt globális klímasztrájk kerül megrendezésre, amit még a svéd Greta Thunberg kezdeményezett 2016-ban. Ez az esemény kis országunk több városát is érinti, köztük Budapestet is. Remélem, az utcán majd találkozunk!